

Geliş Tarihi\Received: 11.07.2021 Kabul Tarihi\Accepted: 15.09.2021 DOI: 10.29228/roljournal.51997

ÜNİVERSİTELERİN SPOR BİLİMLERİ VE GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ ÖZEL YETENEK SINAVINA HAZIRLANAN BİREYLERİN YAŞAMA BAĞLILIĞI İLE GELECEK BEKLETLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Cuma ECE

Sorumlu Yazar: Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Orcid İD : 0000-0001-9221-8194

cumaece@subu.edu.tr

Semra ÇETİN

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Orcid İD : 0000-0003-4539-1757

scetin@subu.edu.tr

Mehmet KOÇ

Atatürk Üniversitesi, Orcid İD : 0000-0002-4156-3075

kocmmtt@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, üniversitelerin spor bilimleri ve güzel sanatlar fakültelerinin özel yetenek sınavına hazırlanan bireylerin yaşama bağlılığı ile gelecek beklentileri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırmaya Türkiye'nin çeşitli illerinde özel yetenek sınavlarına hazırlanan 127 erkek ve 116 kadın olmak üzere toplam 243 birey gönüllü olarak katılım sağlamıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Uğur ve Akın, 2015 tarafından geçerlilik güvenilirliği yapılan ve beşli dereceleme ölçeği olan Yaşam Bağlılığı Ölçeği ile McWhirter ve McWhirter tarafından (2008) geliştirilmiş Ergen Gelecek Beklentileri Ölçeği (EGBÖ) kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması, geçerlik ve test güvenilirliği Tuncer (2011) tarafından yapılmıştır. Elde edilen verilerin sonuçlarının çözümlenmesinde SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenen çalışmamızda verilerin homojenliği ve varyansları test edilmiş, normalite için çarpıklık ve basıklık değerleri, ikili karşılaştırmalarda Independent Samples T testi, çoklu karşılaştırmalar da ise One-Way Anova, Tukey testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda üniversitelerin spor bilimleri ve güzel sanatlar fakültelerine hazırlanan bireylerin cinsiyet, yaş, hazırladıkları bölüm, anne eğitim durumu ve aylık gelir durumuna göre yaşama bağlılık arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken ($p>0.05$); baba eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Üniversitelerin spor bilimleri ve güzel sanatlar fakültesine hazırlanan bireylerin baba eğitim durumu, hazırladıkları bölüm ve yaş değişkenliklerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken ($p>0.05$); cinsiyet, anne eğitim durumu ve aylık gelir durum değişkenliklerine göre ise anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p<0.05$).

Anahtar Kelimeler: Ergen Bireyler, Gelecek Beklentileri, Yaşam Bağlılığı

COMPARISON OF INDIVIDUALS PREPARING FOR THE SPECIAL TALENT EXAM OF THE FACULTY OF SPORTS SCIENCES AND FINE ARTS OF UNIVERSITIES ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal the relationship between life expectancy and future expectations of individuals preparing for special talent exam of sports sciences and fine arts faculties of universities. Research prepared a special aptitude test in various provinces of Turkey's total of 243 individuals, including 127 men and 116 women have participated as volunteers. In the study, Life Attachment Scale, which is a validity and validity reliability scale by Uğur and Akin, 2015, and Adolescent Future Expectations Scale (EIBS) developed by McWhirter and McWhirter (2008) were used as data collection tools. Adaptation of the scale into Turkish, validity and test reliability were performed by Tuncer (2011). SPSS 22 package program was used in the analysis of the obtained data. In our study, where statistical significance level was determined as 0.05, the homogeneity and variance of the data were tested, skewness and kurtosis values for normality, Independent Samples T test for paired comparisons, One-Way Anova and Tukey tests for multiple comparisons. As a result of the study, there was no statistically significant difference between the individuals who prepared for sports sciences and fine arts faculties of universities according to gender, age, department, mother education level and monthly income status ($p > 0.05$); There was a statistically significant difference according to father 's education level ($p < 0.05$). While there was no statistically significant difference according to the father's educational status, department and age variability of the individuals who were prepared for sports sciences and fine arts faculties of universities ($p > 0.05$); A significant difference was found according to gender, maternal education level and monthly income status variables ($p < 0.05$).

Key Words: Adolescent Individuals, Future Expectations, Commitment to life

GİRİŞ

Gelecek Beklentisi: Kişilerin geçmişteki deneyimlerine dayanarak ortaya çıkarmış oldukları ve kendileri ile ilgili oluşturdukları algı demetinden oluşan yol haritasıdır (Rotter, 1975). Gelecek, henüz yaşanmamış ama bireyin kendi düşünceleri doğrultusunda yaşamayı hayal ettiği, kişileri hep ileriye yönelten, yaşanılacak kısımdır. Bireylerin gelecek beklentisi gelecekle ilgili düşünce, endişe ve ilgi durumlarını içeren düşünsel durumlardır (Şımşek, 2012); aynı zamanda ergen bireylerin gelişiminde-davranışlarında önemli ve belirleyici bir yer tutmaktadır (Seginer, 2003; Sipsma et al., 2012).

Gelecek beklentileri ergen ve yetişkin bireylerin var olduğu dönemi ve daha sonraki yaşamını etkileyen temel etmenlerden birisidir. Bireyin yaşadığı dönemde elde ettiği tecrübeler, bu beklentileri olumlu veya olumsuz olarak etkilemektedir. Yaşanılan deneyimlerin olumlu olması kişilerin yaşadıkları dönemde aldıkları görevleri olumlu biçimde yürütmelerini ve beklenti düzeylerini arttırarak sonraki yaşamlarına yönelik daha üst düzeyde bilinçli performans göstermelerini sağlar (Tuncer, 2011a). Sipma ve ark., (2012) göre ergenler arasında gelecek beklentilerinin ölçümü çoğunlukla tutarsız ve bilinçsizdir (Ramos et al., 2013). genç bireylerin gelecekteki hedefleriyle ilgili olarak üç temel teori üzerinde durmuşlardır. Kendini belirleme, gelecek zaman perspektifi ve gelecekteki hedeflerin geliştirilmesi ile ilişkili bilişsel ve zihinsel süreçleri kapsamaktadır. Nurmi (1991) ise geleceğe yönelik üç ana başlığı şu

şekilde; planlama, motivasyon ve değerlendirme ifade etmektedir (Nurmi, 1991). Ayrıca kişilerin; cinsiyeti, yaşı, kültürel yapısı, ekonomik şartlar vb. birçok değişken de geleceğe yönelik beklentilerinin hangi yönde oluşumuna etkisi olan etmenler arasındadır (Seginer, 2003). Gelecek beklentisini yönelik önemli diğer bir faktör ise içinde bulunan ekonomik koşullardır. Ailenin içinde bulunduğu ekonomik durum ve gencin bireylerin entelektüel düzeyi gelecek beklentilerini etkilemektedir (Tuncer, 2011b).

Ergenlerin gelecekle ilgili olarak iş olanakları ve meslek seçimleri oldukça önemli bir belirleyici faktör olmaktadır. Bireylerin seçtikleri mesleklerin yanlışlığından dolayı ömür boyu bağlı kaldığı meslekte yaşadığı olumsuzluklar ve mutsuzluklar, bireyin yaşama olan bağlılığını da doğrudan etkilediği ve bu yüzden kendi yeteneklerine uygun meslek seçimi yapılması ve genç bireylerin bu konuda bilinçlendirilmesi gerek iş dünyası gerekse gençlerin yaşam doyumu açısından oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Kişiler gereksinimlerini ileride ulaşmak istedikleri amaçlar ve hedefler şeklinde olmak üzere somutlaştırır (İmamoğlu & Güler-Edwards, 2007). Eryılmaz'a (2012) göre gelecek hedeflerini belirlemek, fertlerin fiziksel ve zihinsel sağlık durumları olumlu üzerine etkiler oluşturmaktadır (Eryılmaz, 2012). Çok sayıda araştırma konusu olan hedef belirleme, amaçlılık, yaşam gayeleri gibi kavramların önemi yaşama bağlılık ile birlikte ele alındığında önemi daha da yükselmektedir. Bu noktada yaşam bağlılığının, kişilerin gelecek beklentilerinden beslendiğini söyleyebiliriz (Eryılmaz, 2012). Bireylerin yaşamları boyunca çoğunlukla sınırlı bir süreye sahip olduğu düşünüldüğünde var olan zamanı doğru şekilde planlayıp gelecek hedeflerine ulaşılabilir, doğru bir sıralama yapmak da ayrıca önemlidir. Çünkü varoluş süresi süreci boyunca olası birçok gelişimsel krizlerle ve görevlerle (bir yakının ölümü, boşanması, göç durumu, evlilik ve çocuk sahibi olması) karşılaşan kalan kişiler, bu durumla etkili baş edebilmeleri için güçlü bir yaşam bağlılığı gerektirebilir. Bireylerin yaşama olan bağlılığı gelecekteki hedeflere ulaşmasında etkili bir faktör olduğu düşünülmektedir. Yaşama bağlılık gelişimi süreci ise bireyin yaşadığı yaşam hedefleriyle doğrudan veya dolaylı olarak ilintili bir serüveni içermektedir (Erol & Ahmet, 2015).

Araştırmamızda, üniversitelerin spor bilimlerinden ve güzel sanatlar fakültesinden özel yetenek sınavına hazırlanan öğrenci adayların geleceğe yönelik beklentileri ile yaşama bağlılığının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Örneklem

Çalışma örneklemini Türkiye’de spor bilimleri fakültesi ve güzel sanatlar fakültelerinin özel yetenek sınavına hazırlanan 127 erkek ve 116 bayan bireylere online anket uygulanmıştır

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Bağımsız değişkenler hakkında bilgi toplamak üzere, araştırmacı bireyler tarafından geliştirilen, amaca uygun kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu formda bireylere; cinsiyet, yaş, hazırlandıkları fakülte, anne-baba eğitim durumu, aile aylık gelir düzeyleri ilgili sorular yer almıştır.

Yaşam Bağlılığı Ölçeği

Yaşama Bağlılık Ölçeği, bireylerin yaşamındaki amaçlarını değerlendirmek maksadıyla Scheier ve diğerleri (2006) tarafından geliştirilen Yaşam Bağlılığı Ölçeği 6 maddelik bir ölçme aracıdır. Ölçek ile ilgili Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Uğur ve Akın tarafından (2015) yapılmıştır . Ölçek 5’li likert tipi ölçektir (“1” Hiç katılmıyorum ve “5” Tamamen katılıyorum). Ölçekte 1. 3. ve 5. maddeler ters şekilde kodlanmaktadır. Artan puan durumu yüksek düzeyde yaşam bağlılığının olduğunu gösterir. Cronbach Alfa iç tutarlılık ve güvenirlik katsayılarının 72 ile 87 arasında; test-tekrar test güvenirlik katsayılarının ise 61 ile 76 arasında yer aldığı bulunmuştur (Erol & Ahmet, 2015).

Ergen Gelecek Beklentileri Ölçeği

“Ergen Gelecek Beklentileri Ölçeği” (EGBÖ) kullanılmıştır. Ölçeğin 2011 yılında Tuncer tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Likert tipi bir ölçektir ve 25 maddelik ölçme aracıdır. Ölçek “eğitim ve iş”, “toplum ve din”, “aile ve evlilik”, “yaşam ve sağlık” ile “çocuklarının geleceği” şeklinde beş faktörden oluşmaktadır. Ölçekteki bütün maddeler ölçek madde puanları (1) “kesinlikle inanmıyorum” ile (7) “kesinlikle inanıyorum” arasında bir kodlama sıralaması yapılmıştır. Ölçek eğitim ve iş, evlilik ve aile, din ve toplum, yaşam ve sağlık şeklinde eş faktörden oluşmaktadır. Dört faktörlü bu yapının Cronbach alfa katsayısı 0,92 bulunmuştur (Tuncer, 2011a).

Verilerin Toplanması

Veriler araştırmacı tarafından örnekleme dâhil edilen özel yetenek sınavına hazırlanan bireylere online anket uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından toplanan ölçekler, kontrol edilerek

SPSS 22 paket programında incelenmek amacıyla bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Online anket uygulanan yoluyla elde edilen veriler, SPSS 22 paket programında analiz edilmek üzere bilgisayara aktarılmıştır. Verilerin analizinin yapılması için aşağıdaki var olan istatistiksel işlemler sırasıyla yapılmıştır. Araştırma sonuçlarının değerlendirilmesinde katılımcılar tarafından online anket sorularına verilen cevapların yüzdesel değerleri (%), frekans dağılımları (f) yapılarak özel yetenek sınavına hazırlanan bireylerin görüşlerinden anlamlar çıkarılmıştır. Ölçeklere ait toplam puan dağılımı için basıklık ve çarpıklık değerleri ve grafiklerin incelenmesiyle değerlendirilmiştir. Yapılan incelemeler sonrasında elde edilen sonuçlara göre verilen normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Bu doğrultuda ikili grupların analizinde Bağımsız Gruplar T-testi, ikiden fazla olan grupların analizinde ise Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way Anova) yapılmıştır. Tüm değerlendirmelerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1: Üniversitelerin Özel Yetenek Sınavına Hazırlanan Öğrenci Adayların Demografik Özelliklerine Yönelik Frekans ve Yüzde Dağılımları

Özellikler	Kategoriler	f	%
Cinsiyet	Erkek	127	52,3
	Kadın	116	47,7
Hazırlandığınız Bölüm	Spor Bilimleri Fakültesi	132	54,3
	Güzel Sanatlar Fakültesi	111	45,7
Anne Eğitim Durumu	Okur Yazar Değil	19	7,8
	İlköğretim	83	34,2
	Ortaöğretim	95	39,1
	Üniversite	46	18,9
Baba Eğitim Durumu	Okur Yazar Değil	7	2,9
	İlköğretim	22	9,1
	Ortaöğretim	114	46,9
	Üniversite	100	41,2
Aylık Gelir Düzeyi	Düşük	26	10,7
	Orta	179	73,7
	Yüksek	38	15,6
Toplam		243	100

Tablo 2: Cinsiyet Değişkenine Bağlı Bağımsız Örneklem T Testi

	Cinsiyet	N	X	SS	t	p
Yaşama Bağlılık	Erkek	127	2,9080	0,22236	-,317	,747
	Kadın	116	2,9199	0,34366		
İş ve Eğitim	Erkek	127	5,5569	0,99300	2,285	,023*
	Kadın	116	5,8605	1,07076		
Evlilik ve Aile	Erkek	127	5,1712	1,27695	-,765	,448
	Kadın	116	5,2880	1,10114		
Din ve Toplum	Erkek	127	4,8563	1,28854	,896	,371
	Kadın	116	4,7087	1,27932		
Sağlık ve Yaşam	Erkek	127	5,3319	1,22863	,049	,961
	Kadın	116	5,3248	1,04003		

*** p<0.05**

Tablo 2 incelendiğinde, özel yetenek sınavına giren bireylerin cinsiyet değişkenine göre yaşama bağlılık oranları arasında istatistiksel oranda anlamlı farklılık oluşmadığı açıkça görülmektedir ($p>0,05$). Cinsiyet değişkenine göre ergen gelecek beklentisi ölçeğinin alt boyutlarında toplum ve din, aile ve evlilik, sağlık ve yaşam arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı görülürken ($p>0,05$); İş ve eğitim alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar açıkça görülmektedir ($p<0,05$).

Tablo 3: Hazırlandığınız Bölüm Değişkenine Bağlı Bağımsız Örneklem t Testi

	Hazırladığınız Bölüm	N	M	SS	T	p
Yaşama Bağlılık	Spor Bilimleri Fakültesi	132	2,9003	0,30045	-,821	,412
	Güzel Sanatlar Fakültesi	111	2,9309	0,28111		
İş ve Eğitim	Spor Bilimleri Fakültesi	132	5,7183	0,97063	,265	,792
	Güzel Sanatlar Fakültesi	111	5,6822	1,12794		
Evlilik ve Aile	Spor Bilimleri Fakültesi	132	5,2576	1,19542	,363	,717
	Güzel Sanatlar Fakültesi	111	5,2021	1,18219		
Din ve Toplum	Spor Bilimleri Fakültesi	132	4,6540	1,23931	-1,654	,100
	Güzel Sanatlar Fakültesi	111	4,9279	1,32376		
Sağlık ve Yaşam	Spor Bilimleri Fakültesi	132	5,3617	1,03069	,495	,621
	Güzel Sanatlar Fakültesi	111	5,2883	1,24462		

*** p<0.05**

Tablo 3 incelendiğinde, özel yetenek sınavına giren bireylerin hazırlandıkları bölüm değişkenine göre yaşama bağlılığı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık

olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Hazırlandıkları bölüm göre ergen gelecek beklentisi ölçeğin alt boyutlarında eğitim ve iş, aile ve evlilik, toplum ve din, sağlık ve yaşam arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 4: Anne Eğitim Durum Değişkeni Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Anne Eğitim Durumu	N	M	SS	T	p
Yaşama Bağlılık	Okur Yazar Değil	19	2,9211	,31607	,207	,892
	İlköğretim	83	2,9317	,32928		
	Ortaöğretim	95	2,9088	,28741		
	Üniversite	46	2,8913	,21435		
İş ve Eğitim	Okur Yazar Değil	19	5,5837	1,03222	,360	,782
	İlköğretim	83	5,7853	1,07195		
	Ortaöğretim	95	5,6938	,99162		
	Üniversite	46	5,6166	1,11980		
Evlilik ve Aile	Okur Yazar Değil	19	4,9474	1,24286	1,763	,155
	İlköğretim	83	5,2840	1,05957		
	Ortaöğretim	95	5,3789	1,22071		
	Üniversite	46	4,9534	1,28061		
Din ve Toplum	Okur Yazar Değil	19	4,7544	1,27581	3,100	,027*
	İlköğretim	83	5,0201	1,17488		
	Ortaöğretim	95	4,8000	1,35741		
	Üniversite	46	4,3116	1,22807		
Sağlık ve Yaşam	Okur Yazar Değil	19	5,0526	1,19484	,746	,526
	İlköğretim	83	5,4277	1,02449		
	Ortaöğretim	95	5,3500	1,11768		
	Üniversite	46	5,2174	1,31509		

* $p<0.05$

Tablo 4 incelendiğinde özel yetenek sınavına giren bireylerin Anne eğitim durum değişkenine göre yaşama bağlılığı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Anne eğitim durumu değişkenine göre ergen gelecek beklentisi ölçeğin alt boyutlarında iş ve eğitim, evlilik ve aile ve sağlık ve yaşam arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Din ve toplum alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmaktadır ($p<0.05$).

Tablo 5: Baba Eğitim Durum Değişkeni Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Baba Eğitim Durumu	N	M	SS	T	p
Yaşama Bağlılık	Okur Yazar Değil	6	2,8056	,40023	2,936	,034*
	İlköğretim	27	2,7963*	,34694		
	Ortaöğretim	109	2,9633*	,27250		
	Üniversite	101	2,8993	,28095		
İş ve Eğitim	Okur Yazar Değil	6	5,7121	,79131	1,449	,229
	İlköğretim	27	5,8653	,87683		
	Ortaöğretim	109	5,8115	,97109		
	Üniversite	101	5,5392	1,15660		
Evlilik ve Aile	Okur Yazar Değil	6	4,6190	2,11055	1,270	,285
	İlköğretim	27	5,2169	,96839		
	Ortaöğretim	109	5,3670	1,21722		
	Üniversite	101	5,1273	1,13621		
Din ve Toplum	Okur Yazar Değil	6	4,8333	,62361	1,073	,361
	İlköğretim	27	4,6049	1,23010		
	Ortaöğretim	109	4,9388	1,35944		
	Üniversite	101	4,6502	1,23412		
Sağlık ve Yaşam	Okur Yazar Değil	6	5,0833	,51640	2,246	,084
	İlköğretim	27	5,2037	1,02384		
	Ortaöğretim	109	5,5344	1,09685		
	Üniversite	101	5,1535	1,19529		

* $p < 0,05$

Tablo 5 incelendiğinde özel yetenek sınavına giren bireylerin baba eğitim durum değişkenine göre yaşama bağlılığı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir ($p < 0,05$). Baba eğitim durumu değişkenine göre ergen gelecek beklentisi ölçeğin alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p > 0,05$).

Tablo 6 : Aile Aylık Gelir Durum Değişkeni Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Aylık Gelir Durumu	N	M	SS	F	p
Yaşama Bağlılık	Düşük	26	2,9103	,39505	,289	,749
	Orta	179	2,9078	,28273		
	Yüksek	38	2,9474	,25441		
İş ve Eğitim	Düşük	26	5,4755	1,20366	,852	,428
	Orta	179	5,7100	1,06715		
	Yüksek	38	5,8182	,78260		
Evlilik ve Aile	Düşük	26	5,2582	1,30994	,129	,879
	Orta	179	5,2107	1,13352		
	Yüksek	23	5,3158	1,36708		
Din ve Toplum	Düşük	26	4,7821	1,51714	2,027	,134
	Orta	179	4,6983	1,22076		
	Yüksek	38	5,1579	1,36612		
Sağlık ve Yaşam	Düşük	26	4,8846*	1,12745	5,858	,003*
	Orta	179	5,2891	1,12922		
	Yüksek	38	5,8158*	,99608		

* $p < 0,05$

Tablo 6 incelendiğinde özel yetenek sınavına giren bireylerin aylık gelir durum değişkenine göre yaşama bağlılığı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir ($p > 0,05$). Aile aylık gelir durumu değişkenine göre ergen gelecek beklentisi ölçeğin alt boyutlarının iş ve eğitim, evlilik ve aile ve din ve toplum arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı bulunurken ($p > 0,05$); Ergen gelecek beklentisi ölçeğin sağlık ve yaşam alt boyutunda aile aylık gelir düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir ($p < 0,05$).

Tablo 7: Yaş Değişkeni Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Yaş	N	M	SS	F	p
Yaşama Bağlılık	17	57	2,8860	,32452	1,365	,247
	18	89	2,9251	,28539		
	19	45	2,8926	,31614		
	20	18	3,0556	,28583		
	21 ve +üstü	34	2,8873	,19558		
İş ve Eğitim	17	57	5,4833	1,24009	,883	475
	18	89	5,8069	,83958		
	19	45	5,7131	1,18054		
	20	18	5,7727	,76331		
	21 ve +üstü	34	5,7406	1,10395		
Evlilik ve Aile	17	57	5,1103	1,36758	,741	,565
	18	89	5,3612	1,07878		
	19	45	5,3143	,90125		
	20	18	4,9762	1,70181		
	21 ve +üstü	34	5,1261	1,16524		
Din ve Toplum	17	57	4,5906	1,40721	,660	,621
	18	89	4,9139	1,09236		
	19	45	4,7852	1,27159		
	20	18	4,9074	1,39469		
	21 ve +üstü	34	4,6667	1,49747		
Sağlık ve Yaşam	17	57	5,0877	1,18632	1,658	,160
	18	89	5,3006	1,04391		
	19	45	5,4889	1,12305		
	20	18	5,7917	,96349		
	21 ve +üstü	34	5,3456	1,29687		

* $p < 0,05$

Tablo 7 incelendiğinde, özel yetenek sınavına giren bireylerin yaş değişkenine göre yaşama bağlılığı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir ($p > 0,05$). Yaş durumu değişkenine göre ergen gelecek beklentisi ölçeğin alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmemektedir ($p > 0,05$).

TARTIŞMA

Bu araştırma kapsamında 116 bayan ve 127 erkek olmak üzere toplamda 243 kişiden oluşan; spor bilimleri ve güzel sanatlar fakültesi özel yetenek sınavlarına hazırlanan öğrencilerin geleceğe dönük beklentileri ve yaşama bağlılık düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir.

Araştırmamızda örneklem kapsamımızda ki güzel sanatlar ve spor bilimleri özel yetenek sınavına hazırlanan bireylerin cinsiyet değişkenine göre ergen gelecek beklentisi eğitim ve iş boyutunda anlamlı bir farklılık istatistiksel olarak bulunmaktadır ($p < 0,05$; Tablo 2). Araştırmamızın sonucuna göre bayan bireylerin ileriki yaşamlarında hem eğitim hem de meslek hayatlarında erkek bireylere göre daha bilinçli oldukları düşünülmektedir. Yapılan literatür taraması sonucunda bulunan paralel bir çalışmada; erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre gelecekteki meslek yönelimleri daha düşük olduğu belirlenmiştir (Akman, 1992). Yapılan bir başka çalışmada ise erkeklerin din ve toplum ile evlilik ve aile alt boyutlarında kadın bireylere göre daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir (Topaktaş, 2015). Cinsiyet değişkenine bağlı olarak gelecek beklentisi alt boyutlarında anlamlı farklılıkların olmadığı gibi farklılık belirten çalışmalar literatürde mevcuttur (Hıdır, 2015; Şımşek, 2012; Uygur ve Yelken, 2017). Literatür taraması sonucunda ulaşılan çalışmalarda görüldüğü üzere cinsiyet değişkeninde farklı sonuçlara rastlanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre cinsiyet gruplarında gelecekle ilgili net bir karar ve istikrar olmadığı görülmektedir. Sonuçların bu denli oluşmasının sebebinin kültürel farklılıklar, çevre faktörler ve eğitim süreçlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Yapılan test sonucu incelendiğinde üniversitelerin özel yetenek sınavına giren bireylerin hazırlandıkları bölüm değişkenine göre yaşama bağlılık düzeyleri ve gelecek beklentisi alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir ($p > 0,05$, Tablo 3). Yapılan test sonuca göre farklılıkların oluşmamasının etkenlerinden biri ise örneklem kapsamımızdaki bireylerin yapılan çalışma sırasında mevcut hazırlık dönemini kapsadığı düşünüldüğünde sosyal hayatlarında daha aktif olması ve çevresel faktörlerin yaşamla olan ilgilerinin ortak bir düşünceye, eğitim ve mesleki benzer oldukları düşünülmektedir. Çalışmamızın örneklem kapsamındaki spor bilimleri fakültesine hazırlanan bireylerin hazırlandıkları bölüm değişkenine göre yaşama bağlılık ve gelecek beklentilerinin güzel sanatlar fakültesine hazırlanan bireylere göre katsayılarının yüksek olduğu görülmektedir. Sürekli spor yapan bireylerin gelecek beklentileri ve benlik algılarının yüksek bulunduğu dair literatürde birden fazla çalışma örneklerini görmek mümkündür (Erbaş et al., 2015; Kamal et al., 1995; Karakoç, 2010). Örneklem kapsamındaki bireylerin anne eğitim

durumu değişkenine göre yaşama bağlılık arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık gözlemlenmezken ($p>0.05$); gelecek beklentisinin din ve toplum alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu gözlemlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 4). Tablo 4 incelendiğinde baba eğitim durumu değişkenine göre gelecek beklentisi tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülürken ($p>0.05$); yaşama bağlılık düzeyleri arasında istatistiksel olarak farklılık gözlenmektedir ($p<0.05$). Yapılan literatür taraması sonucunda paralel bir çalışmada anne eğitim durumuna göre lise ve üniversite eğitimi gören bireylerin din ve toplum boyutunda ortaokul ve ilköğretimde eğitim gören ergen bireylere göre düşük olduğu tespit edilmiştir (Topaktaş, 2015). Üniversitelerin spor bilimleri ve güzel sanatlar fakülteleri özel yetenek sınavına hazırlanan bireylerin aile aylık gelir durumlarına göre yaşama bağlılık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p<0.05$). Gelecek beklentisi alt boyutlarında ise aile aylık gelir durumu değişkenine bağlı olarak sağlık ve yaşam boyutunda farklılıklar gözlenmiştir ($p<0.05$). Aile aylık gelir durumu yüksek olan ergen bireylerin, aile aylık gelir durumu düşük olan bireylere göre daha yüksek olduğu bununda gelirin sağlık ve yaşam boyutlarında önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir. Yaş değişkenine göre yapılan test sonucunda bireylerin yaşama bağlılık düzeyleri ve gelecek beklentisi alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu değişkene ait literatür taraması sonucunda herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Elde edilen bu bulgu ile ilgili literatüre büyük katkı sağlayacağı ve bir sonraki çalışmalara örnek olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, üniversitelerin spor bilimleri ve güzel sanatlar fakültelerinin özel yetenek sınavına hazırlanan ergen bireylerin cinsiyet değişkenine göre yaşama bağlılık düzeylerinde değişimlerin olmadığı, gelecek beklentisinin iş ve eğitim alt boyutunda değişimlerin olduğu fark edilmektedir. Ergen bireylerin iş ve eğitim boyutunda kişisel gelişimlerine önem verdikleri düşünülmektedir. Hazırlanan bölüm değişkeni hem yaşama bağlılık düzeyleri hem de gelecek beklentisinin tüm alt boyutlarında hiç değişim olmadığı görülmektedir. Bireylerin baba eğitim durumlarının ise yaşama bağlılık açısından bir değişim olduğu görülmektedir ve baba eğitim durumunun ortaöğretim mezununun, ilköğretim mezun durum değişkenine göre fark olmamasına rağmen daha yüksek olduğu görülmektedir. Anne eğitim durumlarında ise yaşama bağlılık düzeylerinde bir değişim olmadığı fakat din ve toplum alt boyutları açısından ilköğretim mezununun üniversite mezununa göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Aile aylık gelir durumları yüksek olan bireylerin düşük gelire sahip olan bireylere göre sağlık ve yaşam alt boyutlarında ciddi derecede farkın olduğu ve bundan dolayı aile aylık gelirlerin hayat

standartları yükseltmeye yarayan ve sağlıklı yaşamak için önemli bir motivasyon kaynağı olduğu düşünülmektedir. Literatür taraması sonucunda, Türkçe literatürde doğrudan üniversitelerin spor bilimleri ve güzel sanatlar fakültesi özel yetenek sınavına hazırlanan bireylerin yaşama bağlılığı ve gelecek beklentisi ile ilgili ilişkiyi belirten çalışmaya rastlanamamıştır. Bu sebeple araştırmamızın gelecek çalışmalara örnek olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akman, Y. (1992). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Meslek, Evlilik ve Geleceğe Yönelik Beklentileri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7(7).
- Erbaş, M. K., Ünlü, H. & Davarcı, T. (2015). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Benlik Saygısı Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi.
- Erol, U. ve Ahmet, A. (2015). Yaşam Bağlılığı Ölçeği Türkçe Formu: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 4(2), 424-432.
- Eryılmaz, A. (2012). Pozitif Psikoterapi Bağlamında Yaşam Amaçları Belirleme Ölçeğinin Üniversite Öğrencileri Üzerinde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. Klinik Psikiyatri, 15, 166-174.
- Hıdır, A. (2015). Suriyeli Göçmenlerin Gelecek Beklentileri: Mardin Örneği. Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, 5(1), 125-142.
- İmamoğlu, E. O. ve Güler-Edwards, A. (2007). Geleceğe İlişkin Yönelimlerde Benlik Tipine Bağlı Farklılıklar. Türk Psikoloji Dergisi, 22(60), 115-132.
- Kamal, A., Blais, C., Kelly, P. & Ekstrand, K. (1995). Self-Esteem Attributional Components of Athletes Versus Nonathletes. International Journal Of Sport Psychology, 26(2), 189-195.
- Karakoç, Ö. (2010). İşitme Engelli Milli Sporcular ile Spor Yapmayan İşitme Engellilerin Benlik Saygısı Düzeylerinin Araştırılması/An Investigation About The Levels Of Self Respect Of Deaf Handicapped National Athletes And Deaf Handicapped Who Are Not Involved In Sports.
- Nurmi, J.-E. (1991). How Do Adolescents See Their Future? A Review of The Development of Future Orientation And Planning. Developmental Review, 11(1), 1-59.
- Ramos, D. D. O., Seidl-De-Moura, M. L. & Pessôa, L. F. (2013). Jovens E Metas Para O Futuro: Uma Revisão Crítica Da Literatura. Estudos De Psicologia (Natal), 18, 467-475.
- Rotter, J. B. (1975). Some Problems and Misconceptions Related to The Construct of Internal Versus External Control Of Reinforcement. Journal of Consulting And Clinical Psychology, 43(1), 56.
- Seginer, R. (2003). Adolescent Future Orientation: An Integrated Cultural And Ecological Perspective. Online Readings In Psychology and Culture, 6(1), 2307-0919.1056.
- Sipsma, H. L., Ickovics, J. R., Lin, H. & Kershaw, T. S. (2012). Future Expectations Among Adolescents: A Latent Class Analysis. American Journal Of Community Psychology, 50(1-2), 169-181.
- Şimşek, H. (2012). Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki Lise Öğrencilerinin Gelecek Beklentileri ve Gelecek Beklentilerini Etkileyen Faktörler. Journal of Theoretical Educational Science/Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi, 5(1).
- Topaktaş, B. (2015). Adölesanlarda Algılanan Sosyal Desteğin Gelecek Beklentisi ve Ruhsal Belirti Düzeyleri İle İlişkisi.
- Tuncer, M. (2011a). Ergen Gelecek Beklentileri Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması. Electronic Turkish Studies, 6(3).
- Tuncer, M. (2011b). Yükseköğretim Gençliğinin Gelecek Beklentileri Üzerine Bir Araştırma. Electronic Turkish Studies, 6(2).
- Uygur, M. ve Yelken, T. Y. (2017). Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Memnuniyet Düzeyleri ve Gelecek Beklentisi Algılarının İncelenmesi: Mersin Üniversitesi Örneği. Yükseköğretim Dergisi, 7(1), 1-9.